

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 199/2010-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. apríla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. V. K., R., vo veci namietaného porušenia základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného v čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Okresného súdu Bratislava III sp. zn. Ro 4793/97 z 28. apríla 1998 a rozhodnutím Okresného súdu Pezinok sp. zn. 26 Cb 62/08 z 28. októbra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. V. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. februára 2010 doručená sťažnosť Ing. V. K., R. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného v čl. 13 dohovoru rozhodnutím Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. Ro 4793/97 z 28. apríla 1998 a rozhodnutím Okresného súdu Pezinok sp. zn. 26 Cb 62/08 z 28. októbra 2009.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. Ro 4793/97 sa navrhovateľ návrhom podaným 8. septembra 1997 domáhal od sťažovateľa zaplata sumy 48 795 Sk s príslušenstvom z titulu nezaplatenia navrhovateľom vyúčtovaných nákladov za poskytnutie právnych služieb sťažovateľovi. Sťažovateľ v sťažnosti obsiahlo rozvádza argumenty, kvôli ktorým navrhovateľovi túto ním vyfaktúrovanú sumu nákladov nezaplatil. Podľa sťažovateľa si navrhovateľ okrem iného vyfaktúroval sumu vyššiu, než aká mu prináležala, pretože si mal vyfaktúrovať náklady aj za úkony právnej pomoci, ktoré nevykonal, tiež si od celkovej vyfaktúrovanej sumy neodpočítal náklady, ktoré mu sťažovateľ zaplatil už ako preddavok, a podobne. Na základe uvedeného návrhu okresný súd vydal platobný rozkaz sp. zn. Ro 4793/97 z 28. apríla 1998, ktorým uložil sťažovateľovi zaplatiť sumu 48 795 Sk a trovy konania. Z dôvodu, že predmetný platobný rozkaz bol sťažovateľovi podľa jeho slov doručený práve v deň, keď cestoval do zahraničia, mohol podať proti tomuto platobnému rozkazu odpor až po svojom návrate. Okresný súd odpor sťažovateľa proti platobnému rozkazu uznesením sp. zn. Ro 4793/97 z 20. januára 1999 ako oneskorene podaný zamietol. Následne, na základe odvolania sťažovateľa Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 15 Co 111/99 z 12. apríla 1999 toto uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že okresný súd opomenul rozhodnúť o žiadosti sťažovateľa o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu. Okresný súd po vrátení veci až 3. marca 2003 vyzval sťažovateľa, aby hodnoverne preukázal skutočnosti, kvôli ktorým zmeškal lehotu na podanie odporu proti platobnému rozkazu a následne uznesením sp. zn. 30 C 82/01 z 8. marca 2006 rozhodol, že sťažovateľovi sa zmeškanie lehoty na podanie odporu neodpúšťa (toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 12. apríla 2006) a novým uznesením sp. zn. 30 C 82/01 z 18. mája 2007 okresný súd odpor sťažovateľa proti platobnému rozkazu opätovne odmietol (toto uznesenie

nadobudlo právoplatnosť 12. júna 2007). Vzápätí na uvedené okresný súd 24. júla 2007 vyznačil aj právoplatnosť platobného rozkazu dňom 4. júna 1998.

Medzičasom sa navrhovateľ opakovane, poslednýkrát návrhom podaným okresnému súdu 24. júna 2009, domáhal vydania opravného uznesenia k platobnému rozkazu z dôvodu, že okresný súd platobným rozkazom rozhodol iba o istine, avšak opomenul rozhodnúť o úrokoch z omeškania. Okresný súd navrhovateľovi oznámil, že jeho návrh bude považovať za novú žalobu o zaplatenie sumy rovnajúcej sa ním požadovaným úrokom z omeškania, pretože konanie o platobnom rozkaze bolo už právoplatne skončené a navrhovateľ sa mohol domáhať opravy platobného rozkazu v lehote na podanie odporu, čo však neurobil. Na základe uvedeného však navrhovateľ okresnému súdu oznámil, že jeho návrh netreba považovať za novú žalobu, ale za jeho „*dôraznú žiadosť*“ o opravu platobného rozkazu, ktorú okresný súd uznesením sp. zn. 44 C 77/09 zo 4. augusta 2009 zamietol. Súčasne však navrhovateľ 2. júla 2008 podal Okresnému súdu Pezinok aj samostatnú žalobu o zaplatenie úrokov z omeškania, ktorej Okresný súd Pezinok rozsudkom sp. zn. 26 Cb 62/08 z 28. októbra 2009 v plnom rozsahu vyhovel (rozsudok v spojení s opravným uznesením nadobudol právoplatnosť 19. decembra 2009).

Sťažovateľ v sťažnosti vyjadruje svoju nespokojnosť s uvedenými rozhodnutiami okresných súdov, ktoré pociťuje ako krivdu a nespravodlivosť voči jeho osobe, pretože podľa jeho tvrdenia okresné súdy nedostatočne zistili skutkový stav, lebo keby to urobili, tak by podľa sťažovateľa museli zákonite dospieť k záveru, že navrhovateľ právne relevantne nepreukázal (neuniesol dôkazné bremeno) odôvodnenosť ním uplatňovaného nároku a napriek tomu mu bolo okresnými súdmi vyhovené.

Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom domáha, aby ústavný súd zrušil ním napádané rozhodnutia okresných súdov a aby mu priznal primerané zadosťučinenie.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu označených práv rozhodnutím okresného súdu sp. zn. Ro 4793/97 z 28. apríla 1998

Sťažovateľ v sťažnosti vyjadruje svoju nespokojnosť s rozhodnutím okresného súdu sp. zn. Ro 4793/97 z 28. apríla 1998, ktorým mu uložil zaplatiť sumu 48 795 Sk a trovy konania, pričom svoju nespokojnosť argumentačne zdôvodňuje tým, že okresný súd predmetným rozhodnutím vyhovel návrhu navrhovateľa bez toho, aby si overil jeho tvrdenia, t. j. bez toho, aby náležite zistil skutkový stav, čím malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva a práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty nemožno zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde to nedovoľuje.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 218/06).

Sťažovateľ sťažnosťou pred ústavným súdom napáda rozhodnutie okresného súdu sp. zn. Ro 4793/97 z 28. apríla 1998, ktoré nadobudlo právoplatnosť ešte 4. júna 1998, takže od jeho právoplatnosti do 18. februára 2010, keď sťažovateľ podal sťažnosť adresovanú ústavnému súdu na poštovú prepravu (ústavnému súdu bola doručená 22. februára 2010), nepochybne uplynula dvojmesačná lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd navyše podotýka, že aj v prípade pochybností o správnosti okresným súdom vyznačenej právoplatnosti na platobnom rozkaze sp. zn. Ro 4793/97 z 28. apríla 1998 z dôvodu, že o odpore proti tomuto platobnému rozkazu bolo rozhodnuté až uznesením okresného súdu sp. zn. 30 C 82/01 z 18. mája 2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť 12. júna 2007, aj v tomto prípade (od 12. júna 2007) už uplynula dvojmesačná lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako podanú oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu označených práv rozhodnutím Okresného súdu Pezinok sp. zn. 26 Cb 62/08 z 28. októbra 2009

Sťažovateľ v sťažnosti podanej ústavnému súdu vyjadruje svoju nespokojnosť aj s rozsudkom Okresného súdu Pezinok sp. zn. 26 Cb 62/08 z 28. októbra 2009, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi ním žalovanú finančnú čiastku, pričom aj v tomto prípade namieta, že Okresný súd Pezinok pred vydaním rozhodnutia vo veci nedostatočne zistil skutkový stav.

Vzhľadom na princíp subsidiarity („ak... nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

Inými slovami, pokiaľ je o ochrane sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zisťoval, či ochranu toho práva, porušenie ktorého sťažovateľ namieta, t. j. základného práva na spravodlivé konanie, neposkytuje iný všeobecný súd na základe sťažovateľovi dostupných opravných prostriedkov predstavujúcich účinné právne prostriedky nápravy namietaného porušenia jeho práv.

Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľ mal možnosť domáhať sa preskúmania, sťažnosťou pred ústavným súdom napadnutého rozsudku Okresného súdu Pezinok sp. zn.

26 Cb 62/08 z 28. októbra 2009 využitím riadneho opravného prostriedku, a to odvolania, o možnosti využitia ktorého bol v tomto rozhodnutí riadne poučený. V dôsledku využitia tohto opravného prostriedku by sa odvolací súd v rozsahu svojho preskúmavacieho oprávnenia odvolacieho súdu musel v podstate vysporiadať s rovnakými skutkovými a právnymi argumentmi, ako sťažovateľ uvádza aj v konaní pred ústavným súdom.

Vzhľadom na to, že sťažovateľom napádaný rozsudok Okresného súdu Pezinok sp. zn. 26 Cb 62/08 z 28. októbra 2009 nadobudol právoplatnosť už 19. decembra 2009, pričom z vyznačenej doložky právoplatnosti nevyplýva, že by sa tak stalo v spojení aj s rozhodnutím odvolacieho súdu, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ tento riadny opravný prostriedok proti napádanému rozsudku Okresného súdu Pezinok nevyužil, hoci tak urobiť mohol a v prípade výhrad aj urobiť mal.

Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napádaných rozhodnutí súdov, ako aj rozhodnutie o priznaní finančného zadosťučinenia je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tejto časti sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. apríla 2010